

**Василь ОПРИСК,
Михайло РОЖКО**

СКАРБ СРІБНИХ МОНЕТ З ВУЛ. КЛЕПАРІВСЬКОЇ У М. ЛЬВОВІ

При підготовці до 285 річниці з часу заснування Львівської пивоварні (Відкрите акціонерне товариство “Львівська пивоварня”) випущено буклет під назвою “Празькі півгроші на теренах Львова” [Оприск, Рожко, 2000]. Інформаційний бюлетень про результати рятівних археологічних досліджень на будівельному майданчику ВАТ охоплював лише один епізод, який стосувався знайденого скарбу срібних монет.

Враховуючи відсутність широких лабораторних та наукових досліджень, при публікації матеріалу було допущено помилку в інтерпретації та датуванні нумізматичного матеріалу, зокрема, звужено його хронологічні межі. Цей матеріал опублікований в ювілейному номері “Галицької брами” [Оприск, Лек, 2001, с. 30]. Публікація стосувалася найновіших археологічних досліджень княжого Львова. Проте тут також авторами не було дано ширшої оцінки виявленому матеріалу. Цю помилку спробуємо виправити, публікуючи виявлений нумізматичний матеріал.

Львівська міська постійнодіюча археологічна експедиція Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України (керівник – В. Оприск, науковий консультант – М. Рожко) 1 серпня 2000 р. розпочала рятівні археологічні дослідження. Вони проводилися на території ВАТ “Львівська пивоварня” (м. Львів, вул. Клепарівська, 18) і виявилися досить цікавими. Оминаючи повну інформацію про наслідки археологічних досліджень, хочемо лише зупинитись на факті знайдення скарбу монет.

Монети в кількості 63 шт. виявлено при зачистці бокових стінок розкопу А-1 перед його фотофіксацією та обмірами (фото 43; рис. 1). Вони майже всі трималися разом, оскільки були склеєні органічними рештками і покриті темним твердим шаром. При їх пізнішому розшаруванні виявилось, що лише центральна частина була відносно чистою і неокисленою. Їх краї з обох сторін покрилися шаром оксиду. Окремі монети, які, очевидно, відділилися від основної маси, але лежали поряд, покрилися шаром оксиду срібла, який не розчинявся у воді. Загальна вага виявленого необробленого нумізматичного матеріалу дорівнювала 144,29 г. Після завершення розчистки їх вага дорівнювала 131,987 г.

Коротко розглянемо стратиграфію розкопу, де був знайдений нумізматичний матеріал. Від денної поверхні до глибини 0,50 м залягав шар будівельного сміття з уламками цегли, каміння, розчину, піску. Далі залягав шар згорілого матеріалу товщиною 12 см (глибина до 65 см), який лежав на шарі будівельного розвалу. Наступним шаром є супісок з вугіллям, перепаленою глиною, уламками цегли, що може вказувати на зруйновану споруду (рис. 1). Під цим шаром залягав супісок до глибини 0,95 м. Саме цей шар був перерізаний вузькою канавою шириною 0,30–0,35 м. Яма мала глибину 1,35 м. Вона перерізала шар гумусу товщиною до 20 см (гл. 1,15 м). Першим шаром, що лежав на материках, був гумус зі значним вмістом деревного вугілля. Такий шар може утворитися лише в процесі активної діяльності людини. Додатковим підтвердженням цьому є виявлення в квадраті А- 3–4 заглиблення з керамікою княжого періоду (XII–XIII ст.). Цей факт дає підставу вважати, що ця територія давно була освоєна та забудована.

Цікавою є історична довідка про цю місцевість. За історичними джерелами з 1419 р. тут зафіксовано поселення, що згодом отримало назву Клепарів [Крип'якевич, 1991, с. 148]. Ця територія, очевидно, була освоєна значно раніше, оскільки археологічними дослідженнями зафіксовано існування тут споруди та матеріалу XIII–XIV ст., в тому числі VIII ст. до н. е. [Оприск, Лек, 2000, с. 30]. Освоєння цієї далекої околиці Львова можна пояснити її знаходженням поблизу дороги, яка вела зі Львова на Ярослав [Крип'якевич, 1956, с. 21]. У свій

час Йосип Гронський, аналізуючи шляхи навколо Львова, вказував, що цей шлях був відомий як "Via Nova" (Нова Дорога). Він вів з Ганзи через Ярослав, Перемишль, Городок до Львова. Отже закономірно, що поблизу такої дороги мусило бути поселення чи окремі садиби. Подаємо короткий опис монет та їх реєстр. Дві монети з виявленого скарбу Яна Люксембурзького вагою відповідно 2,5705 г та 2,5044 г передано до місцевого музею ВАТ "Львівська пивоварня". Наша нумерація продовжена з номера "3".

3 монета. Діаметр – 21,2×21,5 мм, вага – 1,800 г, товщина – 0,6 мм, матеріал – срібло (надалі про метал не згадуватиметься). Вертикальна вісь зображення аверса (надалі "вісь") відхилена відносно реверсу на 90° вліво.

Аверс: обріз монети відносно рівний. Лице монети має значну витертість (рис. 2). Корона вписана в коло обвідка діаметром 13,5 мм кулькового декору, перлиною середньої лілії дотикається до обвідка, бокові витерті і співпадають з ним. В центрі корона має механічне пошкодження і деталі відсутні. Легенда складається з двох слів, розділених вирізним хрестом та крапкою і вписана в поле шириною 2,6 мм, яке обмежене обвідком кулькового декору діаметром 19,8 мм. Висота букв 2,1 мм. Зміст легенди такий: "+ WEnCEZLAVS · SECVnDVS". Зовнішня легенда обрізана (надалі про зовнішню легенду не згадується, за винятком монет, на яких вона частково читається).

Реверс: обвідок монети є витертим, а рисунок проглядається погано. Його діаметр 19,8 мм. Зображення лева з низько посадженою короною на голові вписане трьома лапами в коло. Роздвоєний хвіст має завершення у вигляді трьох пелюсток, але погано збережений. Роздвоєною основою він кріпиться з допомогою "півмісяця". Легенда обрізана (надалі легенда буде згадуватися лише у випадку її часткового відчитування).

4 монета. Діаметр – 23,3×23,4 мм, вага – 2,150 г, товщина – 0,6 мм. Вісь відхилена на 90° вліво. Аверс: корона вписана в коло діаметром 13,2 мм кулькового декору (рис. 2). Легенда вписана в поле шириною 3 мм і обмежене обвідком діаметром 20,2 мм. Висота букв 2,5 мм. Зміст легенди такий: "+ ..nCEZLAVS · SECVnDVS".

Реверс: обвідок кулькового декору діаметром 20,2 мм. Зображення лева вписане трьома лапами в коло. Роздвоєний хвіст має завершення у вигляді трьох пелюсток.

5 монета. Діаметр – 22,2×22,2 мм, вага – 2,205 г, товщина – 0,7 мм

Аверс: внутрішній обвідок діаметром 11,7 мм. Корона з витертим зображенням. Легенда розділена вирізним хрестом та двома крапками вниз. Її поле 3 мм, а висота букв 2,5 мм (рис. 3, 5). Зміст легенди: "+ IOhANneS : PRIMVS".

Реверс: обвідок монети діаметром 18,9 мм. Роздвоєний хвіст лева має завершення у вигляді трьох пелюсток, а основа кріпиться з допомогою "півмісяця".

6 монета. Діаметр – 22,6×22,6 мм, вага – 2,385 г, товщина – 0,8 мм, Зображення аверса та реверса співосні за своїми площинами. Аверс: корона в обвідку діаметром 11,6 мм. Верхня перлина вписана в коло а бокові сидять на обвідку. Перлина посаджена на зрізану середню пелюстку лілії з допомогою товстої перемички (рис. 3, 6). Поле легенди 3 мм. Висота літер 2,2 мм. Текст розділений вирізним хрестом і двокрапками. Зміст легенди: "+ IOhANn..: .RIMVS".

Реверс: зображення лева вписане в коло 19,8 мм чотирма лапами.

7 монета. Діаметр – 21,5×21,8 мм, вага – 2,030 г, товщина – 0,8 мм, Вісь відхилена на 90°.

Аверс: корона вписана в обвідок діаметром 10,2 мм. Центральна перлина невелика. (рис. 3, 7). Другий обвідок діаметром 18,3 мм, поле – 3 мм, висота літер 2,4 мм. Легенда розділена вирізним хрестом. Легенда така: "+ IOhANn..? PRIMVS". В легенді присутнє зміщення пуансону. Реверс: зображення лева вписано у обвідок діаметром 18,9 мм. Рисунок має здвоєні лінії (зміщення штампу).

8 монета. Діаметр – 22,7×22,5 мм, вага – 2,210 г, товщина – 0,7 мм. Вісь розвернута на 90° вправо.

Аверс: корона вписується в обвідок діаметром 10,5 мм, знизу та з боків декорована додатковою лінією, що повторює її силует (рис. 3, 8). Центральна перлина відірвана від неї і сидить на обвідку. Легенда з двох слів розділена вирізним хрестом і вписана в обвідок

діаметром 18,1 мм. Букви висотою 2,8 мм. Легенда така: “+IohANneS: PR. MVS”. Реверс: зображення лева вписане в обвідок діаметром 19,3 мм. Роздвоєний хвіст посаджений на “півмісяць” і завершується трьома пелюстками.

9 монета. Діаметр 23,3×22,7 мм, вага 1,910 г, товщина 0,5 мм. Зображення реверса відносно аверса співпадає.

Аверс: корона вписана в обвідок діаметром 11,8 мм. Перлина з’єднана з короною тонкою перемичкою (рис. 3, 9). Зовнішній обвідок діаметром 18,9 мм. Висота літер – 2,5 мм. Слова розділені вирізним хрестом та двокрапками. Зміст її такий: “+IohANneS: PRIMVS”. Реверс: зображення лева в обвідку діаметром 18,3 мм. Роздвоєний хвіст з’єднаний півмісяцем, завершується 3-ма пелюстками та крапкою.

10 монета. Діаметр монети – 21,6×21,7 мм, вага – 2,065 г, товщина 0,7 мм. Вісь розгорнута на 180°.

Аверс: внутрішній обвідок легенди має діаметр 11,2 мм, у який вписано корону. Центральна перлина посаджена на загострене завершення лілії. Зовнішній обвідок діаметром 18,2 мм. Букви висотою 2,5 мм. Легенда розділена внизу двома крапками (рис. 3, 10). Зміст легенди такий: “+ IOhANneS: PRIMV.” Внутрішня перемичка букви “М” виходить за межі поля. Реверс: зображення лева рівномірно витерте. Роздвоєний хвіст з’єднаний “півмісяцем” і завершується невеликими китичками-пелюстками.

11 монета. Діаметр монети – 22,8×23,0 мм, вага – 2,245 г, товщина 0,7 мм. Вісь розвернута на 90°.

Аверс: зображення корони вписане в обвідок діаметром 11,7 мм. Центральна перлина дотикається обвідка діаметром 19 мм, поле легенди 3 мм, висота букв 2,5 мм. Вона розділена вирізним хрестом та двокрапками. Зміст такий: “+IOhANneS: PRIMVS”. Реверс: зображення лева вписане чотирма лапами в обвідок діаметром 18,6 мм. Роздвоєний хвіст завершується трьома пелюстками, які розділені між собою крапкою.

12 монета. Діаметр монети – 22,8×22,4 мм, вага – 1,895 г, товщина – 0,7 мм. Вісь розвернута на 180°.

Аверс: корона вписана у обвідок діаметром 12,1 мм, бокові перлини посаджені на нього, а центральна, невелика, не доходить до обвідка, зовнішній обвідок діаметром 19 мм. Поле шириною 3 мм, висота букв 2,5 мм. Легенда розділена вирізним хрестом та двокрапками (подвійний удар штампа). Зміст легенди: “+ IOhANneS: PRIMVS”. В букві “М” перемичка виходить за межі лінії легенди. Реверс: обвідок діаметром 19,0 мм. Верхня лапа лева, разом із задньою, вписана в коло, але вкомпонована близько до голови. На рельєфі помітні сліди повторного штампу.

13 монета. Діаметр диску монети – 22,5×22,9 мм, вага – 2,320, товщина – 0,8 мм. Вісь розвернута на 90° вправо.

Аверс: корона вписана в обвідок діаметром 11,7 мм. Середня перлина не доходить до обвідка і посаджена на короткий стрижень. Зовнішній обвідок діаметром 18,5 мм, поле шириною 2,9 мм, текст 2,5 мм. Слова розділені вирізним хрестом та двокрапками. Легенда така: “+ IOhANneS: PRIM . . “ Реверс: зображення лева з короною вписане в обвідок діаметром 18,5 мм, верхня частина хвоста випрямлена і завершується невеликими китичками.

14 монета. Діаметр диску монети – 22,7×21,7 мм, вага – 2,100 г, товщина – 0,7 мм. Вісь повернута на 90° вправо.

Аверс: центральний обвідок діаметром 11,7 мм, у нього вписано корону, перлина не дотикається до обвідка. Зовнішній обвідок діаметром 19,0 мм. Слова розмежовані вирізним хрестом та двокрапками. Легенда прочитується: “+ IOhANneS: PRIMVS”. В букві “М” відсутня внутрішня перемичка. Реверс: при карбуванні монети зміщення зображення (подвійний штамп).

15 монета. Діаметр монети – 23,1×22,6 мм, вага – 1,910, товщина – 0,7 мм. Вісь зображення реверса співпадає з віссю аверса.

Аверс: внутрішній обвідок діаметром 11,6 мм обмежує зображення корони. Поле легенди обмежене зовнішнім обвідком 18,3 мм, а слова розділені вирізним хрестом та двокрапками.

Текст легенди такий: “+ IOhANne.: P. IMVS”. Внизу простежуються окремі букви другої легенди “REX”. Реверс: діаметр обвідка 19,7 мм, в нього вписано зображення лева.

16 монета. Діаметр монети—22,6×22,8 мм, вага — 1,835 г, товщина — 0,7 мм. Вісь зображення реверса розвернута на 90° вліво.

Аверс: у внутрішній обвідок діаметром 11,5 мм вписано корону, центральна перлина якої дотикається до обвідка, а бокові посаджені на нього. Нижня частина корони декорована заглибленою лінією та рядом кружечків. Поле легенди 2,8 мм обмежене зовнішнім обвідком діаметром 18,4 мм з висотою букв 2,2–2,5 мм. Текст розділений вирізним хрестом та двокрапками. Зміст його такий: “+ IOhANneS: PRIMVS”. Буква “A” не має перемички.

Реверс: зображення лева вписане трьома лапами в обвідок діаметром 18,0 мм. “Вісімка” хвоста тонка, посаджена на “півмісяць” і завершується трьома пелюстками-китичками.

17 монета. Діаметр диску — 23,1×23,3 мм, вага — 2,400 г, товщина — 0,7 мм. Вісь зміщена на 90°.

Аверс: корона вписана в обвідок діаметром 11,5 мм, центральна перлина дотикається до нього. Поле легенди відділене зовнішнім обвідком кулькового декору діаметром 19,0 мм. Слова розділені вирізним хрестом та двокрапками з висотою букв 2,5 мм. Зміст такий: “+ IOhANneS: RIMVS”. Реверс: рельєф лева вписаний в коло обвідка діаметром 18,1 мм чотирма лапами та хвостом, помітні сліди повторного удару пуансоном.

18 монета. Діаметр монети 21,5×21,5 мм, вага — 1,680 г, товщина — 0,7 мм. Вісь розвернута на 90° вправо.

Аверс: центральний обвідок діаметром 11,7 мм, у нього вписана корона. Вона боковими перлинами сидить на обвідку, але центральна не доходить до верхнього його краю. Другий обвідок діаметром 18,1 мм. Легенда розділена вирізним хрестом. Її зміст такий: “+IOhANn . . : PRIM . .”. Реверс: фігура лева вписана в обвідок діаметром 18,3 мм.

19 монета. Діаметр монети 23,7×22,2 мм, вага — 2,520 г, товщина — 0,7 мм. Вісь співпадає зі зображенням аверса.

Аверс: обвідок діаметром 11,7 мм, в центрі вписана корона. Центральна перлина значно більша від інших і розміщена впритул до обвідка. Зовнішню площу легенди формує обвідок діаметром 18,6 мм. Ширина легенди — 2,9 мм, букви висотою 2,5 мм. Зміст легенди такий: “+IOhAN. . . : PRIMV”.

Реверс: зображення лева вписане трьома лапами в обвідок діаметром 18,8 мм. Верхня лапа лева вкомпонована близько до голови. Верхня частина хвоста також наближена до голови і завершується трьома китичками.

20 монета. Діаметр монети 22,6×22,5 мм, вага — 2,170 г, товщина — 0,7 мм. Вісь розвернута на 180°.

Аверс: корона проглядається погано. Обвідок діаметром 11,4 мм, зовнішній 18,6 мм. Поле легенди шириною 2,9 мм. Легенда з двох слів висотою букв 2,5 мм і змістом: “+IOhANneS: PRIMVS”. Реверс: лев вписаний чотирма лапами у коло діаметром 19, мм. Хвіст масивний і завершується трьома невеликими китицями.

21 монета. Діаметр монети 22,3×21,7 мм, вага — 2,090 г, товщина — 0,6 мм. Вісь розвернута на 180°.

Аверс: подвійний удар штампу, обвідок діаметром 11,5 мм, зовнішній 18,5 мм. Слова легенди розділені хрестом та двокрапками, зміст такий: “+IOhANneS: PRIMVS”. Реверс: лев трьома лапами вписаний у коло обвідка діаметром 18,2 мм. Верхня лапа максимально наближена до голови лева.

22 монета. Діаметр монети 21,5×22,7 мм, вага — 1,570 г, товщина — 0,5 мм.

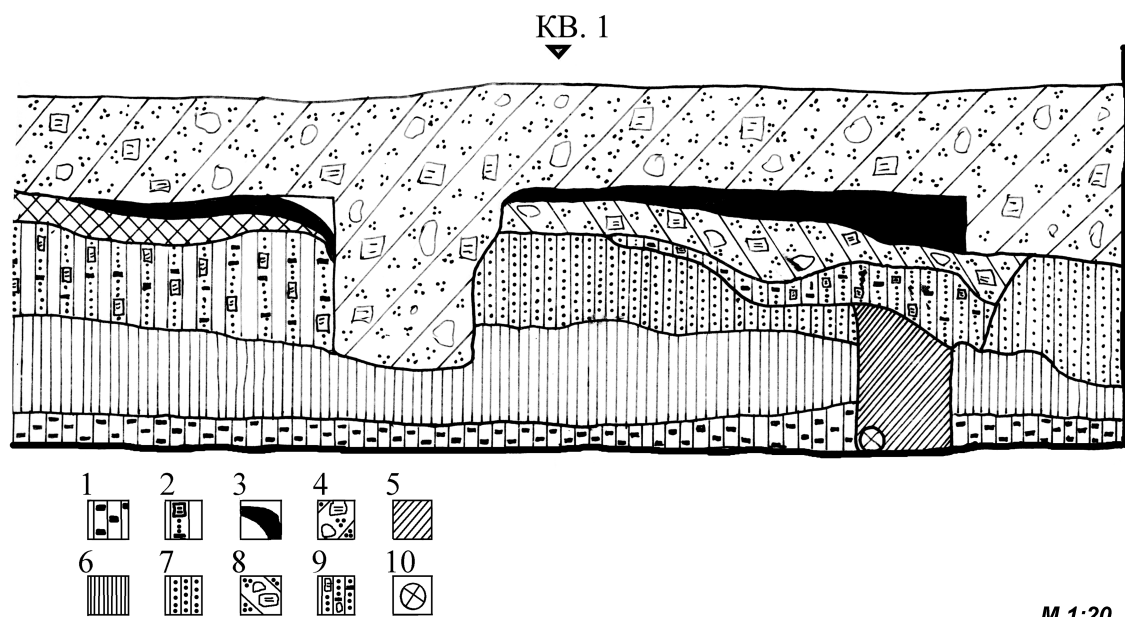
Аверс: площа монети знищена оксидами, тому прочитується погано. Реверс: обвідок діаметром 19,0 мм. Зображення лева вписане трьома лапами у коло. Лапи значно товстіші і завершуються “ромбовидними” пальцями-кігтями.

23 монета. Діаметр монети 21,8×22,2 мм, вага — 2,040 г, товщина — 0,6 г. Вісь розвернута на 90° вправо.

Аверс: в коло діаметром 12 мм вписана корона. Її зображення зіпсуте подвійним ударом штампу. Зовнішній обвідок діаметром 19 мм та полем легенди шириною 2,9 мм, висота букв 2,5 мм. Зміст легенди такий: “+OhANneS: PRI I I (M-?)VS”. Буква “М” не має внутрішньої перемички. У нижній частині монети зберігся обрізаний фрагмент легенди: “REX”.

Реверс: обвідок кулькового декору діаметром 18,6 мм. В обвідок вписана фігура лева трьома лапами. Верхня лапа максимально наближена до голови. Хвіст у верхній частині тонкий і завершується трьома делікатними пелюстками, які дотикаються між собою. У верхній частині монети частково збереглися дві шестигранні зірки, розділені посередині хрестом. З правого боку прочитуються букви легенди “GR...”. Диск монети має механічний згин.

24 монета. Діаметр монети 23,8×23,4 мм, вага – 2,370 г, товщина – 0,7 мм. Вісь розвернута на 90° вправо.

М 1:20

Рис. 1 Переріз стінки розкопу (кв. 1) (виконав М. Рожко). 1 – гумус зі залишками деревного вугілля; 2 – супісок з деревним вугіллям, перепаленою глиною та уламками цегли; 3 – шар пожежі, перепалених органічних решток; 4 – будівельне румовище; 5 – порушений гумус в заповненні ями; 6 – гумус; 7 – супісок; 8 – захоронене будівельне румовище; 9 – супісок з вугіллям, камінням, уламками цегли, випаленої глини; 10 – місце знахідки скарбу монет

Fig. 1 Cut of wall of excavated area (by M. Rozhko). 1 – humus with remains of charcoal; 2 – sandy loam with charcoal, burned clay and fragments of bricks; 3 – layer of fire, burned organic remains; 4 – building trash; 5 – disturbed humus in pit; 6 – humus; 7 – sandy loam; 8 – hidden building trash; 9 – sandy loam with coal, stones, fragments of bricks; 10 – location of the hoard of coins

Аверс: напис легенди та корона мають здвоєний рисунок. Внутрішній обвідок з кульковим декором має діаметр 11,4 мм, зовнішній 18,5 мм, ширину поля – 3 мм, висота букв – 2,5 мм. Легенда такого змісту: “+IOhANneS: PRIMVS”. Реверс: лев вкомпонований у коло обвідка діаметром 19,6 мм чотирма лапами з великими пальцями-кігтями. Простежується частина легенди: “....ENSES”.

25 монета. Діаметр монети 23,0×24,1 мм, вага – 2,420 г, товщина – 0,7 мм. Вісь зміщена на 90° вліво.

Аверс: площину обвідка діаметром 11,7 мм заповнює корона. Рисунок є зміщеним і подвійним. Обвідок діаметром 19,3 мм, поле легенди шириною 3 мм, букви – 2,5 мм. Слова розділені хрестом та двокрапкою. Зміст такий: “+IOhANneS: PRIMVS”. Перемичка букви “М” виходить за межі лінії. Зліва монети простежуються букви другої легенди: “BOЄMIЄ”. Реверс: обвідок має діаметр 18,7 мм, рисунок лева зміщений подвійним ударом пуансона. В нижній частині простежуються букви легенди: “PRAGENSES”.

26 монета. Діаметр монети 23,1×22,7 мм, вага – 2,180 г, товщина – 0,7 мм. Вісь розвернута на 180°.

Аверс: обвідок діаметром 13,3 мм з вписаною короною, дві перлини посаджені на обвідок, а центральна не доходить до нього. Другий обвідок діаметром 20,0 мм, поле легенди 2,5 мм та висотою букв 2,2 мм. Слова розділені вирізним хрестом та двокрапкою. Зміст легенди: “+IOhANneS:PRIMVS”. Внутрішня перемичка букви “М” виходить за межі бокових стояків. Реверс: зображення лева вписане в обвідок кулькового декору діаметром 20,5 мм. Передня лапа та хвіст максимально наближені до голови.

27 монета. Діаметр монети 23,5×23,7 мм, вага – 2,220 г, товщина – 0,6 мм. Вісь зміщена вліво на 45°.

Аверс: корона вписана в обвідок діаметром 13,5 мм, зовнішній діаметром 20,5 мм. Текст має ширину 2,4 мм. Слова розділені хрестом і двокрапкою. Зміст легенди такий: “+IOhANneS: PRIMV”. Реверс: діаметр обвідка 20,8 мм. Зображення лева вписане трьома лапами в обвідок. Корона на голові посаджена на лінію обвідка.

28 монета. Діаметр монети 23,0×23,3 мм, вага – 2,020 г, товщина – 0,5 мм. Осі аверса та реверса співпадають.

Аверс: корона з маленькою перлиною вписана в обвідок діаметром 13,6 мм. Другий обвідок діаметром 19,7 мм. Легенда із двох слів, розділених вирізним хрестом та двокрапкою, має висоту букв 2,4 мм. Зміст легенди такий: “+IOh.NneS: PRIMVS”. Реверс: лев вписаний трьома лапами і короною в обвідок діаметром 20,1 мм. Роздвоєний хвіст посаджений на “півмісяць” і завершується китичками.

29 монета. Діаметр монети 23,1×22,8 мм, вага – 1,830 г, товщина – 0,5 мм. Осі аверса та реверса співпадають.

Аверс: в обвідок діаметром 13,1 мм вписана корона з невеликою перлиною, що дотикається до нього. Поле легенди 3,0 мм, другий обвідок діаметром 20,0 мм, ширина букв 2,4 мм. Легенда з двох слів розділена хрестом та двокрапкою. Текст легенди невиразний: “+IOhANn.S:PRIMVS”. Друга легенда читається частково: “...X:BOEMIA+”. Реверс: зображення лева витерте, вписане в обвідок діаметром 20,5 мм.

30 монета. Діаметр монети 22,9×21,1 мм, вага – 1,880 г, товщина – 0,6 мм. Вісь зміщена вправо на 90°.

Аверс: корона з двома невеликими перлинами вписана в обвідок діаметром 12,8 мм, третя дотикається до нього. Легенда обмежена другим обвідком діаметром 20,1 мм і складається із двох слів, розділених вирізним хрестом та двокрапкою. Поле – 3,2 мм, висота букв – 2,5 мм. Зміст легенди такий: “+IOhANneS: PRIMVS”. Реверс: зображення лева вписане у обвідок діаметром 20,1 мм. Рельєф дуже витертий.

31 монета. Діаметр монети 24,5×24,3 мм, вага – 2,630 г, товщина – 0,7 мм. Осі зображень співпадають.

Аверс: корона з великими лілями вписана у обвідок діаметром 13,1 мм. Другий обвідок діаметром 20,1 мм. Поле має ширину 3,2 мм. Легенда із двох слів розділена вирізним хрестом і двокрапкою, букви висотою 2,8 мм. Зміст легенди такий: “+IOhANneS:PRIMVS”. Внутрішня перемичка букви “М” виходить за межі її бокових колонок. Реверс: зображення лева вписане трьома лапами в обвідок діаметром 21,1 мм зі слідами подвійного удару штампу. Масивний роздвоєний хвіст завершується трьома китичками.

32 монета. Діаметр монети 23,1×24,1 мм, вага – 2,400 г, товщина – 0,6 мм.

Аверс: корона з маленькими перлинами вписана в обвідок діаметром 13,8 мм, а її рисунок – подвійний через зміщення пуансону. Другий обвідок діаметром 20,1 мм, полем – шириною 3,1 мм. Легенда розділена вирізним хрестом і двокрапкою. Висота букв – 2,7 мм. Зміст легенди такий: “+IOhANneS:PRIMVS”. Перемичка букви “М” виходить за межі колонок. Реверс: зображення лева вписане трьома лапами в обвідок 20,6 мм, корона дотикається до обвідка.

33 монета. Діаметр монети 21,2×21,6 мм, вага – 1,800 г, товщина – 0,6 мм. Вісь відхилена вліво на 90°.

Аверс: корона вписана в обвідок діаметром 13,2 мм другий має діаметр 20,1 мм. Легенда складається із двох слів, розділених вирізним хрестом та двокрапкою. Її поле 3,0 мм, висота букв – 2,5 мм. Її зміст такий: “+IOhANneS:PRIMVS”. Перемичка букви “М” виходить за межі її колонок. Реверс: зображення лева витерте і вписане в обвідок діаметром 20,4 мм.

34 монета. Діаметр монети 24,7×24,5 мм, вага – 2,680 г, товщина – 0,7 мм. Вісь відхилена на 90° вліво.

Аверс: корона посаджена двома перлинами на обвідок діаметром 13,0 мм, а середньою дотикається до нього, другий обвідок діаметром 20,0 мм. Віддаль між обвідками 2,8 мм заповнена легендою з двох слів, розділених вирізним хрестом та двокрапкою. Висота букв – 2,4 мм. Зміст легенди: “+IOhANneS: PRIMVS”. Зовнішня легенда частково обрізана, але можна прочитати таке: “...BOЄM.....GRATIA...X”. Реверс: лев вписаний в обвідок діаметром 20,0 мм трьома лапами.

35 монета. Діаметр монети 23,6×23,4 мм, вага – 2,420 г, товщина – 0,6 мм. Вісь зображення аверса співпадає з віссю реверса.

Аверс: корона вписана в обвідок діаметром 13,1 мм, центральною перлиною дотикається до нього. Другий обвідок діаметром 20,3 мм, поле шириною 2,6 мм, висота букв 2,4 мм. Легенда з двох слів розділена вирізним хрестом та двокрапкою. Зміст легенди такий: “+IOhANneS:PRIMVS”. Реверс: зображення лева вписане в обвідок діаметром 20,3 мм трьома лапами і короною. Товста “вісімка” хвоста посаджена на маленький півмісяць.

36 монета. Діаметр монети 23,3×22,3 мм, вага – 1,700 г, товщина – 0,7 мм. Вісь зображення відхилена на 90° вліво.

Аверс: корона вписана в обвідок 13,1 мм. Другий обвідок діаметром 20,3 мм обмежує поле шириною 3,1 мм, висота букв 2,4 мм. Зміст легенди такий: “+ . OhA . neS : PRIMVS”.

Реверс: зображення лева вписане в обвідок діаметром 20,5 мм чотирма лапами і зрізаною короною. Хвіст завершується трьома китичками.

37 монета. Діаметр монети 21,5×21,4 мм, вага – 1,930 г, товщина – 0,7 мм. Вісь відхилена на 45° вліво.

Аверс: зображення корони в обвідку діаметром 13,9 мм, другий обвідок 20,0 мм, поле шириною 2,6 мм. Легенда з двох слів, які розділені вирізним хрестом та двокрапкою з висотою букв 2,4 мм. Зміст легенди: “+IOhANneS:PRIMVS”. Реверс: лев вписаний трьома лапами в обвідок діаметром 20,1 мм.

38 монета. Діаметр монети 22,7×23,3 мм, вага – 2,230 г, товщина – 0,5 мм. Вісь відхилена на 90° вправо.

Аверс: корона вписана в коло обвідка діаметром 13,3 мм. Легенда з двох слів розділена вирізним хрестом та двокрапкою і вписана в поле шириною 3,0 мм, яке обмежене обвідком діаметром 20,3 мм. Зміст такий: “+Ioh..neS: PRIMVS”. За межами обвідка простежується залишок роздільного хреста. Реверс: зображення лева вписане трьома лапами в обвідок кулькового декору діаметром 20,0 мм.

39 монета. Діаметр монети 23,1×23,4 мм, вага – 2,430 г, товщина – 0,5 мм. Вісь відхилена на 90° вправо.

Аверс: корона вписана в обвідок діаметром 13,5 мм кулькового декору. Центральна перлина дотикається до обвідка, але бокові витерті. Легенда розділена вирізним хрестом та двокрапкою, вписана в поле шириною 2,9 мм, обмежене обвідком діаметром 20,0 мм, висота букв 2,4 мм. Зміст легенди такий: “+IOh..neS: PRIMVS”.

Реверс: зображення лева вписане трьома лапами в обвідок діаметром 20,1 мм, але його рельєф проглядається погано.

40 монета. Діаметр монети 23,0×24,4 мм, вага – 2,230 г, товщина – 0,6 мм. Вісь відхилена на 90° вліво.

Аверс: корона вписана в обвідок діаметром 13,5 мм і перлиною середньої лінії дотикається до нього. Легенда з двох слів розділена вирізним хрестом та двокрапкою, поле шириною 3 мм обмежене обвідком діаметром 20,5 мм, букви висотою 2,4 мм. Зміст такий:

“+IohANneS: PRIMVS”. У другій легенді прочитується “EX: BOEM”. Реверс: зображення лева в обвідку діаметром 20,5 мм.

41 монета. Діаметр монети 21,4×21,5 мм, вага – 2,030 г, товщина – 0,6 мм. Вісь відхилена на 90° вправо. Аверс: корона вписана в коло діаметром 13,2 мм. Легенда з двох слів розділена вирізним хрестом та двокрапкою, обмежена полем шириною 2,9 мм з висотою букв 2,5 мм. Зміст легенди такий: “+IohAN. S: PRIMVS”. Реверс: зображення лева вписане чотирма лапами в обвідку діаметром 20,3 мм, корона на обвідку, хвіст масивний.

42 монета. Діаметр монети 21,6×21,2 мм, вага – 1,910 г, товщина – 0,6 мм. Вісь відхилена на 90° вправо.

Аверс: Зображення корони вписане в обвідку діаметром 13,2 мм. Легенда обмежена обвідком кулькового декору діаметром 20,0 мм, складається з двох слів розділених вирізним хрестом та великою крапкою, поле шириною 2,8 мм та висотою букв 2,6 мм. Зміст легенди такий: “+IohANneS · PRIMVS”. Зрізаний текст другої легенди не читається.

Реверс: лев вписаний трьома лапами в обвідку діаметром 20,0 мм.

43 монета. Діаметр монети 22,5×22,5 мм, вага – 2,200 г, товщина – 0,5 мм. Вісь відхилена на 90° вліво.

Аверс: Зображення корони вписане в обвідку діаметром 13,4 мм. Бокові перлини посаджені на обвідку, а центральна доторкається до нього. Легенда в обвідку діаметром 20,5 мм, з двох слів, розділених вирізним хрестом, поле шириною 2,9 мм з висотою букв 2,6 мм. Зміст легенди такий: “+IohA .e. PRIMVS”.

Реверс: лев вписаний чотирма лапами в обвідку діаметром 21,1 мм.

44 монета. Діаметр монети 22,4×22,2 мм, вага – 2,330 г, товщина – 0,6 мм. Вісь відхилена на 120° вліво.

Аверс: корона обмежена обвідком діаметром 13,6 мм, бокові перлини витерті а центральна не доходить до обвідка. Легенда в обвідку діаметром 20,1 мм, з двох слів розділених вирізним хрестом та крапками у вигляді хреста, обмежена полем шириною 2,6 мм та висотою букв 2,4 мм. Зміст легенди такий: “+IOhANneS PRIMVS”.

Реверс: лев вписаний трьома лапами в обвідку діаметром 19,8 мм, корона на голові посаджена на обвідку, а завершення хвоста у вигляді трьох китичок.

45 монета. Діаметр монети 23,2×22,5 мм, вага – 2,130 г, товщина – 0,6 мм. Вісь відхилена на 90° вправо.

Аверс: корона вписана в обвідку діаметром 13,4 мм. Центральна перлина не доходить до обвідка. Легенда з обвідком діаметром 20,9 мм має два слова, розділені великою двокрапкою, поле шириною 3,0 мм з висотою букв 2,4 мм. Зміст легенди такий: “hANneS: PRIM”.

Реверс: зображення лева вписане чотирма лапами в обвідку діаметром 20,1 мм, хвіст у вигляді трьох невеличких китичок.

46 монета. Діаметр монети 23,0×22,3 мм, вага – 2,150 г, товщина – 0,6 мм. Вісь відхилена на 45° вправо.

Рис. 2. Празькі гроші XIV ст. 3 розкопок у Львові в 2000 р. Нумерація згідно списку.

Fig. 2. Grosh's from Prague. XIV century. Excavations in L'viv. 2000. Numeration according to list of finds

Аверс: корона вписана в обвідок, а центральною великою перлиною доторкається до нього. Легенда з двох слів розділена вирізним хрестом та великою двокрапкою, вписана в обвідок з діаметром 13,4 мм і шириною поля 3,0 мм та висотою букв 2,5 мм, ззовні обмежена обвідком діаметром 20,1 мм. Зміст легенди такий: “+ neS · PRIMVS”.

Реверс: механічне зміщення штампу, деформація зображення.

47 монета. Діаметр монети 24,8×25,5 мм, вага – 2,750 г, товщина – 0,7 мм. Вісь відхилена на 90° вправо.

Аверс: корона вписана в коло діаметром 13,1 мм, бокові перлини посаджені на обвідок, а центральна, невелика, прилягає до нього. Легенда з двох слів розділена вирізним хрестом та двокрапкою, поле шириною 3,0 мм обмежене обвідком діаметром 20,6 мм, букви 2,5 мм. Зміст легенди такий: “+IohANneS · PRIMVS”. Зрізана легенда читається частково: “BOEM . .”

Реверс: Зображення лева вписане трьома лапами в обвідок діаметром 20,0 мм. Корона вписана в лінію обвідка. Основа “вісімки” хвоста посаджена на невеликий півмісяць. Ромбовидна верхня частина хвоста завершується трьома китичками-кульками. Частково збережений вирізний хрест та дві шестикутні зірки, легенда розділена двокрапкою, а її зміст такий: “. . OSSI : PRAGENS . .”.

48 монета. Діаметр монети 24,4×25,2 мм, вага – 2,570 г, товщина – 0,6 мм. Вісь зображення аверса співпадає з віссю реверса.

Аверс: корона вписана в обвідок діаметром 14,0 мм, з внутрішнього боку нанесена тонка лінія, що дублює контур рисунка. В нижній частині корона декорована кільцевим орнаментом. Бокові перлини посаджені на обвідок, а центральна дотикається до нього.

Легенда з двох слів, розділених хрестом та двокрапкою, вписана в поле шириною 2,8 мм і обмежена другим обвідком діаметром 20,6 мм, букви висотою 2,5 мм. Зміст легенди такий: “+IohANneS: . RIM . S”. Зрізаний текст другої легенди читається лише частково: “DEI . GRA .”

Реверс: Лев вписаний трьома лапами в обвідок 20,6 мм, корона та закінчення хвоста дотикаються до обвідка і завершується трьома китичками.

49 монета. Діаметр монети 22,3×23,8 мм, вага – 2,180 г, товщина – 0,6 мм. Вісь відхилена на 45° вправо.

Аверс: корона вписана в обвідок 13,5 мм, перлини вкомпоновані на обвідку, а центральна не доходить до нього.

Легенда розділена вирізним хрестом та двокрапкою, поле шириною 3,0 мм обмежене обвідком діаметром 19,9 мм, букви висотою 2,3 мм. Зміст такий: “+IohANneS:RIM.S”. Текст другої легенди читається частково: “BOEM . .”.

Реверс: Лев вписаний трьома лапами в обвідок діаметром 19,8 мм, корона дотикається до нього. У верхній частині монети зображення двох шестикутних зірок з вирізним хрестом. Зрізаний текст легенди читається : “GROS . .”.

50 монета. Діаметр монети 23,4×23,2 мм, вага – 2,190 г, товщина – 0,5 мм. Вісь відхилена на 90° вліво.

Аверс: корона вписана в обвідок кулькового декору діаметром 13,4 мм. Бокові перлини витерті, а центральна дотикається до обвідка. Легенда з двох слів розділена вирізним хрестом та двокрапкою, вписана в поле шириною 2,8 мм і обмежена обвідком діаметром 20,1 мм, букви висотою 2,5 мм. Зміст легенди такий: “+IohANneS · PRIMVS”.

Реверс: лев вписаний в обвідок діаметром 20,1 мм, зображення нечітке.

51 монета. Діаметр монети 24,0×23,5 мм, вага – 1,900 г, товщина – 0,6 мм. Вісь відхилена на 90° вправо.

Аверс: корона вписана в обвідок діаметром 12,8 мм. З внутрішнього боку нанесена тонка лінія, що дублює її рисунок. Перлини вкомпоновані, а центральна вписана в обвідок. Легенда обмежена обвідком діаметром 19,9 мм, складається з двох слів, розділених вирізним хрестом та двокрапкою, обмежена полем шириною 2,6 мм та висотою букв 2,2 мм. Зміст легенди такий: “+IohANneS · PRIMVS”.

Реверс: лев вписаний трьома лапами в обвідок діаметром 20,0 мм. Корона на його голові та завершення хвоста дотикається до обвідка. Зрізаний текст легенди читається лише частково: "GROSS." Інший текст нерозбірливий.

52 монета. Діаметр монети 23,0×23,4 мм, вага – 1,820 г, товщина – 0,5 мм. Вісь зображення аверса співпадає з віссю реверса.

Аверс: корона вписана в обвідок діаметром 13,3 мм. Бокові перлини посаджені на обвідок, центральна – на лілії і не доходить до нього.

Рис. 3. Празькі гроші XIV ст. З розкопок у Львові в 2000 р. Нумерація згідно списку.

Fig. 3. Grosh's from Prague. XIV century. Excavations in L'viv. 2000. Numeration according to list of finds

Легенда розділена вирізним хрестом та великою крапкою, поле шириною 2,8 мм, обвідок діаметром 20,3 мм, букви висотою 2,1 мм. Зміст легенди такий: "+IohANneS · PRIMVS". Текст другої легенди частково зрізаний.

Реверс: лев вписаний трьома лапами в обвідок діаметром 20,0 мм. Корона на його голові та завершення хвоста дотикаються до обвідка.

53 монета. Діаметр монети 23,9×22,9 мм, вага – 2,090 г, товщина – 0,6 мм. Вісь відхилена на 90° вправо. Аверс та реверс монети дуже знищені.

54 монета. Діаметр монети 23,3×23,3 мм, вага – 2,320 г, товщина – 0,6 мм. Вісь зображення аверса відхилена від осі реверса на 90° вліво. Аверс та реверс монети дуже забиті та знищені.

55 монета. Діаметр монети 24,8×25,4 мм, вага – 2,560 г, товщина – 0,6 мм. Вісь відхилена на 45° вправо.

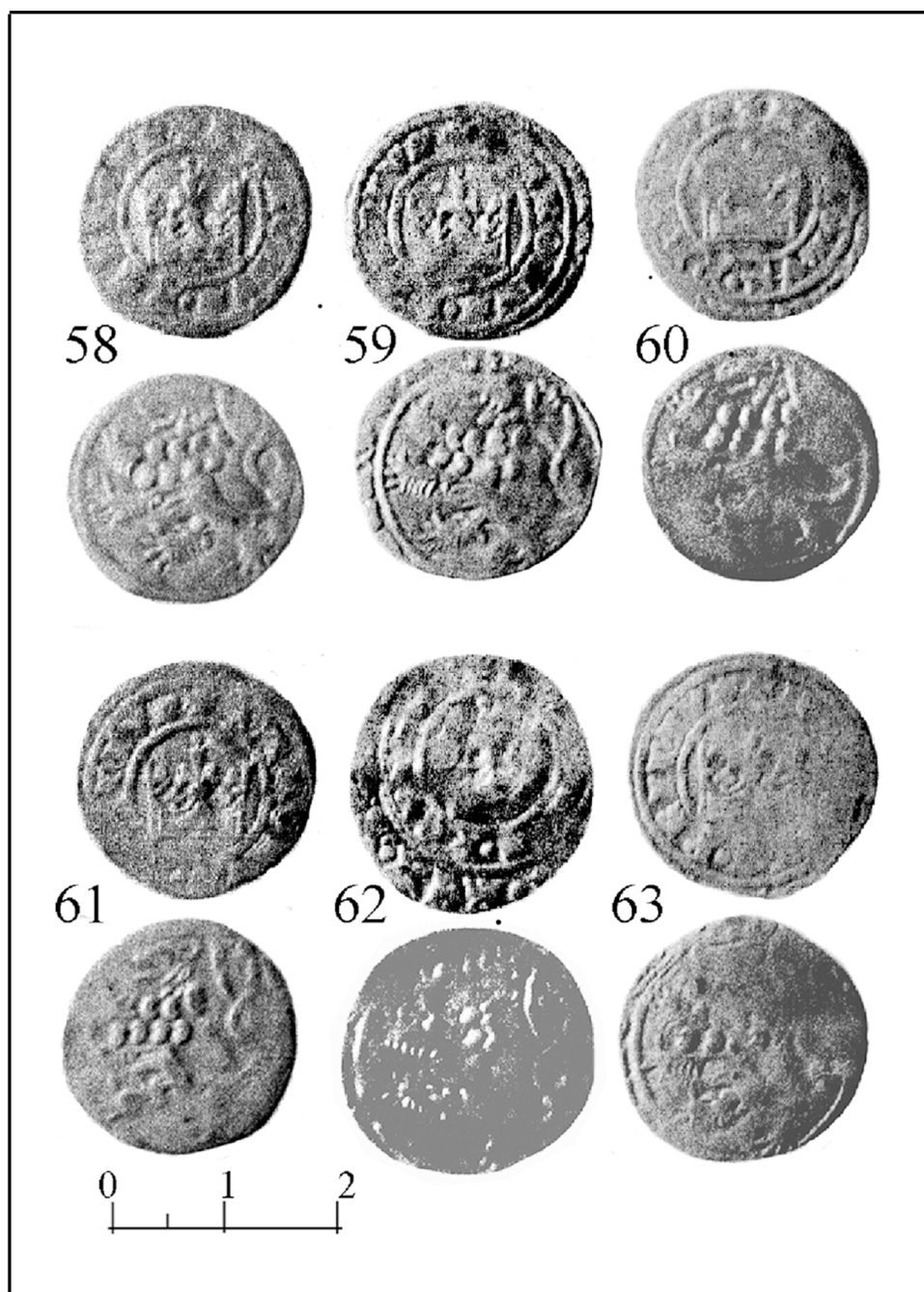

Рис. 4. Празькі гроші XIV ст. З розкопок у Львові в 2000 р. Нумерація згідно списку.

Fig. 4. Grosh's from Prague. XIV century. Excavations in L'viv. 2000. Numeration according to list of finds

Аверс: корона вписана в обвідок діаметром 13,5 мм, збереження погане.

Легенда з двох слів розділена вирізним хрестом та двокрапкою, поле шириною 3,0 мм, обвідок діаметром 20,4 мм, букви легенди 2,4 мм. Зміст такий: “+IohANne . : PRIMVS”. Текст другої легенди частково зрізаний, але прочитується так: “ . . X : BOEM . . ”

Реверс: лев вписаний чотирма лапами в обвідок діаметром 19,6 мм. Частково зрізаний текст легенди читається так: “GROSSI PRAGENSE”

56 монета. Діаметр монети 25,1×24,5 мм, вага – 2,720 г, товщина – 0,6 мм. Вісь відхилена на 90° вліво.

Аверс: корона вписана в обвідок кулькового декору діаметром 13,9 мм. Дві бокові перлини посаджені на обвідок, а центральна дотикається до нього. Легенда з двох слів, розділених вирізним хрестом та двокрапкою, поле шириною 3,0 мм, обвідок діаметром 21,0 мм, букви легенди висотою 2,4 мм. Зміст такий: “+IohANneS : PRIMVS”. Текст другої легенди: “..X:BOEMIE+”.

Реверс: Зображення лева вписане трьома лапами в обвідок кулькового декору діаметром 21,0 мм. Корона та завершення хвоста (трьома китичками) дотикаються до обвідка. Текст легенди розділений двома зірками та вирізним хрестом і читається так: “ . . OSSI PRAGENSE . ”

57 монета. Діаметр монети 25,6×24,6 мм, вага – 2,710 г, товщина – 0,6 мм. Вісь відхилена на 90° вліво.

Аверс: корона вписана в обвідок кулькового декору діаметром 12,5 мм.. Дві бокові перлини посаджені на обвідок, а центральна дотикається до нього. Легенда з двох слів, розділених вирізним хрестом та крапкою, обмежена полем шириною 3,1 мм та обвідком діаметром 20,0 мм, букви висотою 2,3 мм. Зміст такий: “+IohANneS · PRIMVS”. Текст другої легенди: “ . . . : BOEM . . + DEI... ”.

Реверс: лев вписаний трьома лапами в обвідок кулькового декору діаметром 19,05 мм. Корона та завершення хвоста (трьома китичками) дотикаються до обвідка. Текст легенди розділений двома зірками та вирізним хрестом і читається так: “GROSSI : . ”

58 монета. Діаметр 21,5×21,5 мм, вага 1,950 г, товщина 0,8 мм. Вісь відхилена на 180°.

Аверс: обвідок кулькового декору діаметром 11,8 мм з короною, вписаною у коло. Бокові перлини посаджені на обвідок, центральна середніх розмірів лягає на зрізану пелюстку лілії короткою перемичкою, але не доходить до обвідка. У нижній частині корона виділена додатковою заглибленою лінією, декорована кульковим орнаментом (рис. 4, 58). Хрести між центральною і боковими лілями мають округлу пелюсткоподібну форму.

Зовнішній обвідок має діаметр 18,8 мм, букви висотою 2,5 мм. Вони розділені вирізним хрестом та крапкою внизу. Зміст легенди такий: “+KAROLVS • PRIMVS”.

Реверс: обвідок діаметром 18,8 мм правою стороною виходить за гурт (ребро). Зображення лева лише частково вписане у коло. Деталі тулуба великі, м'якої форми, поверхня монети рівномірно стерта.

59 монета. Диск монети діаметром 21,6×22,4 мм, вага – 1,920 г, товщина – 0,6 мм. Зображення аверса та реверса співосні.

Аверс: внутрішній обвідок витертий у вигляді зубчатої смужки діаметром 11,3 мм. Корона центральною перлиною посаджена на короткий стрижень середньої лілії, але не дотикається до обвідка, бокові перлини витерті. Зовнішній обвідок діаметром 18,6 мм обмежує легенду з шириною букв 2,6 мм. Слова розділені вирізним хрестом та великою крапкою. Її зміст такий: “ +KAROLVS . PRIMVS ” (рис. 4, 59). Реверс: Диск монети витертий, обвідок діаметром 19,6 мм.

60 монета. Диск діаметром – 22,0×22,1 мм, вага – 2,130 г, товщина – 0,7 мм. Вісь розвернута на 150°.

Аверс: корона вписана в обвідок діаметром 11,4 мм, але центральною перлиною не дотикається до нього. Перлина сидить на короткому стрижні центральної лілії. Зовнішній обвідок діаметром 18,3 мм, висота букв 2,5 мм. Текст легенди розділений вирізним хрестом та великою крапкою. Її зміст такий: “+KAROLVS · PRIMVS”. Букви легенди “L”, “V”, “S” і крапка з'єднані між собою перемичкою штемпеля.

Реверс: обвідок має діаметр 19,3 мм. Зображення лева вписане в коло трьома лапами, роздвоєння хвоста посаджене на “півмісяць”.

61 монета. Діаметр монети – 21,3×21,8 мм, вага – 1,990 г, товщина 0,8 мм. Вісь зображення реверса співпадає з аверсом.

Аверс: силует корони м’яких обтічних форм, декорований додатковою заглибленою лінією, вписано в обвідок діаметром 11,2 мм. Центральна перлина посаджена на короткий стрижень зрізаної середньої пелюстки лілії і не доходить до обвідка, а бокові перлини посаджені на нього. Зовнішній обвідок діаметром 20,9 мм, поле легенди вужче і має ширину лише 2,9 мм, букви висотою 2,5 мм. Незважаючи на подвійний удар штампу, слова легенди читаються добре. Вони розділені хрестом з вирізними раменами, а також великою крапкою. Легенда така: “+ KAROLVS . . . IMVS” (рис. 4, 61). Буква “М” складається з двох вертикальних стійок з підсічками, між якими розміщена перемичка.

Реверс: зображення лева досить витерте і деформоване.

62 монета. Діаметр диску – 23,5×22,7 мм, вага – 2,550, товщина – 0,7 мм.

Аверс: лицевий бік монети невиразний через зміщення штампу при карбуванні монет. Зовнішній обвідок має діаметр 19,0 мм, а внутрішній 11,7 мм. Текст легенди розділений вирізним хрестом та крапкою, його зміст такий: “+ KA . OLVS . PRIMV .” В нижній частині монети зберігся фрагмент зовнішньої легенди з таким текстом: “REX . BO . . .”(рис. 4, 62).

Реверс: диск монети також витертий. Частково збережений обвідок має діаметр 20,5 мм. Легенда обрізана.

63 монета. Діаметр монети 22,2×22,5 мм, вага – 2,590 г, товщина – 0,7 мм. Вісь розвернута на 180°.

Аверс: площа монети нерівномірно витерта. Центр диску сформований обвідком діаметром 11,4 мм, у який вписана корона (рис. 4, 63). Другий обвідок діаметром 18,2 мм разом з першим обмежує поле легенди шириною 3мм. Слова легенди висотою 2,5 мм розділені між собою вирізним хрестом та кільцем. Зміст легенди такий: “+KA .OLV.° PRIMVS”.

Реверс: лев композиційно чотирма лапами вписується в обвідок діаметром 18,5 мм.

Узагальнюючи коротку інформацію про поданий матеріал, можна констатувати: в одному скарбі виявилось 2 монети Вацлава II (1278–1305), 55 монет Яна I Люксембурзького (1310–1346) [Castelin, 1960, s. 129–165], 6 монет Карла IV (1346–1378). Монети Карла IV за своїми ознаками можуть бути датованими першим періодом, який вписується в хронологічні межі 1346–1348 [Pinta, 1971, s. 75] або 1349 [Vesely, 1968, s. 37]. Отже, цей скарб не міг опинитися в землі раніше 1346 р.

Той факт, що основна маса нумізматичного матеріалу трималася одним об’ємом, може вказувати на те, що монети на цій глибині були закопані спеціально. Відсутність будь якої твердої оболонки (керамічного, металевого чи дерев’яного посуду) може вказувати на скоропостижний спосіб заховання монет у м’якій упаковці. Підтвердженням цьому є компактний об’єм матеріалу, який лише завдяки зовнішній оболонці міг триматися разом. Проте відсутність слідів такої оболонки показує, що це був шкіряний гаманець або мішечок з тканини. Вищерозглянута стратиграфія розкопу дає підставу думати, що скарб закопувався, очевидно, в якійсь споруді. На це додатково вказує шар пожежі та будівельного сміття, що утворився на цьому місці після закопування скарбу.

Отже, залишається хоч приблизно реставрувати хронологію подій, пов’язаних зі закопуванням срібних монет. В одній упаковці виявилися монети Вацлава II, Яна I Люксембурзького, Карла IV. Останні можуть бути межею їх функціонування на цих теренах [Зварич, Шуст, 1998, с. 93]. Події, що передували цьому часу, були не найкращими. Польський король Казимир III в 1340 р. з невеликою дружиною несподівано захопив Львів. Проте утримати Галицьку землю не було змоги і він повернувся до Кракова.

Другий похід був краще підготовлений, і в 1349 р. Казимир III остаточно захопив Львів [Крип’якевич, 1991, с. 110]. Оскільки така кампанія була жорстокою, то, очевидно, місцеве населення захищало своє майно доступними засобами. Найпростіший з них – закопування монет, що практикувалося століттями. Пожежа на цьому місці не дозволила власникам

повернути закопаний скарб. Порухений культурний шар над скарбом дозволяє висунути гіпотезу про пошуки його власником.

ЛІТЕРАТУРА

Зварич В., Шуст Р.

1998 Нумізмати́ка. Довідник. – Тернопіль – Львів.

Крип'якевич І.

1956 Львів княжих часів // Нариси історії Львова. – Львів. – С.

1990 Історія України. – Львів.

1991 Історичні проходи по Львові. – Львів.

Оприск В., Лек О.

2001 Найновіші археологічні розкопки княжого Львова // Галицька брама. Король Данило та його син Лев. – №9–10 (81–82). – Львів. – С. 30–31.

Оприск В., Рожко М.

2000 Празькі півгроші на теренах Львова. – Львів.

Castelin K.

1960 O chronologii prazskych grosu Jana Lucemburskeho // Numismaticky sbornik. – № 6. – Praha. – S. 129–165.

Pinta V.

1971 Studie o chronologii prazskych grosu Karla IV. Z let 1346–1378 // Numismaticke listy. – № 3. – Praha.

Vesely St.

1968 Prazske grose Karla IV // Numismaticky sbornik. – №10. – Praha.

***Vasyl' OPRYSK
Mykhailo ROZHKO***

HOARD OF SILVER COINS FROM KLEPARIVS'KA STREET IN L'VIV

In 2000 rescue archaeological excavations was carried out by L'viv municipal expedition of the Institute of Ivan Krypiakevych institute of Ukrainian studies of Natonal academy of sciences of Ukraine on the territory of L'viv brewery (Kleparivs'ka street, 18). Discovered hoard of silver coins – Czech groshi of Wazclav II, Ian I Luxembourgian, Karl IV (1310–1348) – is published. It consists of 61 coins.

According to written sources settlement, was called Klepariv was fixed here in 1419. Probably, this area was settled earlier, because archaeological researches witnessed about existence of material from VIII and XIII–XIV centuries.